

گواهی مبدا (Certificate of origin)

سندی است که نشان می‌دهد کالا در چه محلی ساخته شده است و این کار توسط اتاق بازرگانی که در آنجا محصول تولید شده است انجام می‌گیرد.

این گواهی توسط اتاق بازرگانی صادر می‌شود. انجام صدور گواهی مبدا به زمان‌های دور و بسیار قبل برمی‌گردد، اما طبق اطلاعاتی که در دست است صدور این گواهی به همراه تاییدهای لازم به سال ۱۹۲۳ میلادی و همزمان با تشکیل کنوانسیون بین‌المللی ژنو و همراه با تدوین مقررات و قوانین در این خصوص رایج گردید.

صدور گواهی مبدا در کشور ایران از طریق اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران انجام می‌شود.

در ماده ۱۷ قانون امور گمرکی آمده است :

کشور مبدا کالا کشوری است که کالا در آن تولید یا ساخته و به منظور اعمال اهداف تعرفه ای گمرکی، محدودیتهای مقداری یا هر اقدام دیگر مرتبط با امر تجارت در آن، به کار گرفته می‌شود. قواعد مبدا بر اساس ضوابط سازمان تجارت جهانی و مورد تایید شورای همکاری گمرکی در آیین نامه اجرائی این قانون تعیین می‌گردد.

تبصره - مرجع صدور گواهی مبدا در ایران اتاق بازرگانی و صنایع و معادن ایران است.

گواهی مبدا در ترخیص کالا از گمرک

گواهی مبدا یا (certificate of origin) برای خریداران از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است چراکه تمام هویت و مشخصات کالا در آن درج شده است و علاوه بر این مورد، جزو اسناد با اهمیتی به حساب می‌آید که تولید کننده یا فروشنده طبق توافقی که انجام داده‌اند آن را برای گیرنده یا همان خریدار می‌فرستد تا از این طریق بتواند محصولات و کالاهای خود را به راحتی از گمرک ترخیص نماید.

انواع گواهی مبدا:

گواهی GSP

که همان مخفف (Global system of trade preferences) می‌باشد برای صادرات به کشورهای همچون کشورهای در آمریکا، ژاپن، ترکیه، قرقیزستان، قزاقستان و دیگر کشورهای اروپایی که ۲۸ مورد در این مورد به حساب نمی‌آیند، استفاده می‌شود. که با نام گواهی مبدا نوع A نیز شناخته می‌شود.

گواهی PTA

فرم PTA برای کشور پاکستان و صادرات به آن انجام می‌شود.

گواهی CSTP

این نوع گواهی از انواع دیگر گواهی‌ها است که برای کشورهای مورد استفاده قرار می‌گیرد که با کشور ایران توافقاتی در این خصوص انجام داده‌اند.

دلایل نیاز به گرفتن گواهی مبدا برای کالاهای صادراتی و وارداتی

ماده ۳۴ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی:

گواهی مبدا در مواقع لزوم برای اعمال تعرفه‌های ترجیحی، اعمال ضوابط تجاری یا اقتصادی اتخاذ شده یک جانبه یا تحت موافقت نامه‌های دو یا چند جانبه یا اعمال ضوابط اتخاذ شده به دلیل مسایل بهداشتی یا عمومی مطالبه خواهد شد.

ماده ۳۵ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی

در مواقعی که گمرک در خصوص گواهی اسنادی مبدا تردید یا ظن تخلف داشته باشد، می‌تواند از مقامات صلاحیت دار کشور صادرکننده گواهی با ذکر دلایل تردید و مستندات، تایید گواهی اسنادی مبدا را مطالبه

نماید. گمرک می تواند به استعلام مقامات صلاحیت دار سایر کشورها در خصوص گواهی اسنادی مبدا به شرط رعایت عمل متقابل. پاسخ دهد.

ماده ۳۷ آیین نامه اجرایی قانون امور گمرکی

در مواقعی که کالایی با مبدا کشور معینی از طریق کشور ثالثی صادر می شود. گواهی مبدا صادره توسط مقامات صالح کشور ثالث براساس گواهی کشور مبدا قابل قبول می باشد.

مراحل دریافت گواهی مبدا

مرحله اول:

ابتدا باید به سایت سامانه یکپارچه کارت بازرگانی هوشمند :

<https://sso.iccima.ir/Login/?returnUrl=https://cscs.chambertrust.ir/ssoLogin.htm>

[\(l&type=1](#)

که همانطور که از اسمش معلوم است سامانه‌ای با طرح یکپارچه برای موارد مربوط به کارت بازرگانی است مراجعه شود. دو روش برای ورود به سامانه وجود دارد که پیشنهاد می‌شود با استفاده از کارت بازرگانی که در صفحه ورود با عنوان کارت هوشمند مشخص شده است، انجام شود. سپس بعد از ورود به صفحه مربوطه برای کارت بازرگانی صفحه‌ای نمایان می‌شود که اطلاعات صاحب کارت و مشخصات خود کارت در آنجا آورده شده است و عملیاتی که انجام گرفته است در سمت راست مشاهده می‌شود. برای دریافت این کارت گواهی مبدا، باید بر روی گزینه صدور گواهی مبدا جدید کلیک کنید.

بعد از انجام دادن آن، صفحه‌ای برایتان باز خواهد شد که در بالای آن تمام مراحل که باید برای صدور کارت گواهی مبدا انجام شود، نوشته شده است، باید در اینجا شماره سریال اظهار نامه صادراتی را به طور کامل و علاوه بر آن ارزش دلاری مشخص شده را در کادرهایی که هست وارد کرده و گزینه مربوط به "ثبت اظهار نامه" را کلیک نمایید.

بعد از اینکه گزینه ثبت اظهار نامه را کلیک کردید کادری در پایین آن با عنوان ردیف سریال اظهار نامه گمرکی نمایش داده می‌شود که مشخصات مورد نظر در آنجا وارد و قرار داده می‌شود.

مرحله دوم:

مربوط به مشخصات کارت بازرگانی است که در آن با توجه به اطلاعاتی که در خصوص زمان دریافت کارت بازرگانی وارد کرده‌اید، اطلاعات مورد نظر کارت نمایش داده می‌شود و نیاز است تا شماره تلفن متقاضی دریافت گواهی مبدا، در کادر وارد شود و سپس بر روی گزینه مرحله بعد کلیک می‌کنیم.

مرحله سوم:

در این قسمت لازم است مشخصات عمومی گواهی مبدا را به طور صحیح و با دقت لازم پر نمایید. لازم به ذکر است که در قسمت "اطلاعات گیرنده" و "اطلاع به"، بایستی اطلاعات را به صورت لاتین یا همان انگلیسی وارد کنید. در کادر "اطلاع به"، به جای وارد کردن دوباره نام گیرنده، این عبارت "same as consignee" وارد می‌شود

مرحله چهارم:

وارد مرحله "مشخصات حمل و نقل" می‌شویم. در این مرحله نکات و موردهای ضروری مربوط به حمل و نقل و شماره بارنامه را وارد کرده و بعد از آن به مرحله دیگر گذر می‌کنیم.

مرحله پنجم:

مربوط به مشخصات کالاها است که در اینجا باید تک به تک کالاهای اظهار نامه را وارد و ثبت نمود. برای ثبت کالا نیاز است تا بر روی علامت جستجو زده شود، در آنجا لیست کالاها برایتان به نمایش در می‌آید که با زدن کد مربوط به کالاها و کلیک کردن بر روی گزینه جستجو کالا، کالاها نشان داده می‌شود. کادرهایی که با علامت ستاره و به رنگ قرمز نشان داده می‌شود پر کردن آنها الزامی است. همچنین باید به این نکته اشاره نمود که بعد از ثبت، امکان ویرایش و حتی حذف نیز وجود دارد. اگر ثبت اظهار نامه به بیش از یک مورد شامل شود، بقیه کالاها را به همین ترتیب نیز وارد می‌کنیم.

مرحله ششم:

در مرحله بعد لازم است مدارک مورد نیاز را در سیستم بارگذاری کنید و سپس با کلیک کردن بر روی مربع‌های کوچک که با علامت فلش مشخص شده‌اند، فهرست مدارک برایتان باز خواهد شد. در فهرست باز شده بارگذاری اطلاعات اظهار نامه گمرکی و بارنامه برای صدور گواهی الزامی می‌باشد. شایان ذکر است که در صورتی که مایل به تایید فاکتور و لیست عدل بندی آن هم توسط اتاق بازرگانی دارید، آن را نیز می‌توانید در سایت بارگذاری نمایید. در قسمت سایر مدارک اگر چیز و یا مورد خاصی بود آن را بارگذاری کرده و توضیح مختصری در این بابت نیز بدهید.

اگر فایل‌ها و مدارک شما بیش از یک صفحه بود باید به صورت پی دی اف آن را بارگذاری کرده، همچنین به این مورد توجه کنید که اگر فایل‌های شما به دقت بارگذاری شده باشند در کنار ردیف مورد نظر علامت ظاهر می‌شود که می‌توانید از این بابت اطمینان حاصل کنید.

مرحله هفتم:

مربوط به “پرداخت‌ها” است که لازم است انجام شود. اما باید بدانید که این پرداخت‌ها باید در زمان مراجعه به اتاق بازرگانی انجام گیرند و فقط مدارکی که مورد نیاز هستند را بارگذاری کنید. از قسمت مدارک دریافت شده می‌توانید متوجه شوید که آیا همه مدارک شما بارگذاری شده‌اند یا خیر. در اینجا مشخصاتی که گواهی از آن‌ها چاپ خواهد شد تعیین میشوند. نوع گواهی که باید صادر شود، در این مرحله برایتان بر اساس کشور مقصد مشخص خواهد شد. فرم سه برگی برای کشورهای اروپایی و فرم مربوط به شش برگی برای کشورهای آمریکایی صادر می‌شود.

مرحله هشتم:

در این مرحله که آخرین مرحله برای صدور گواهی است، تمام اطلاعات وارد شده برایتان قابل نمایش است. می‌توانید با اطلاعات نمایش داده شده آن‌ها را چک کرده و مطمئن شوید که اطلاعات غلط و اشتباهی را وارد نکرده‌اید و پس از آن اقدام به کلیک کردن گزینه ثبت نهایی کنید. پس از تایید نهایی برایتان پیغامی ظاهر می‌شود که می‌توانید آن را چاپ کنید. پس از بررسی‌های لازم برایتان پیامک خواهد آمد.

تعرفه صدور گواهی مبدا

بر اساس ابلاغیه‌هایی که در این خصوص انجام گرفته است، هزینه و تعرفه صدور گواهی مبدا و فرم A به ازای هر فقره اظهار نامه گمرکی تا مبلغ ۲۰۰ هزار دلار که معادل آن ۲۵۰ هزار ریال می‌باشد. اما اگر مبلغ موجود بیش از ۲۰۰ هزار دلار باشد، به ازای هر ۱۰۰ هزار دلار مبلغ ۵۰ هزار ریال به آن مبلغ اضافه خواهد شد.

لیست اطلاعات مندرج در گواهی مبدا

همانطور که به این موارد اشاره نمودیم، اطلاعات مندرج در این گواهی به صورت زیر می‌باشد:

عنوان گواهی

محل کشور سازنده کالا

نام کشور و سازنده‌ای که آن را صادر نموده است

مشخصات فرستنده و فروشنده کالا

نوع وسیله حمل و نقل و اطلاعات آن

تعداد اقلام کالا

نوع علائم و بسته بندی آن‌ها

تاریخ و شماره سریال در فاکتور

گواهینامه توسط صادر کننده

محل و تاریخ و همچنین مهر و امضاء مسئول

<https://t.me/clickcustoms>

<https://t.me/CustomsNewsCentral>

https://t.me/markaz_etelaat_gomrok_iran